

NYHETSBREV

ADDIS
ABABA

Stiftelsen Fistulasjukhuset –
Hamlin Fistula Sweden

Nr 64

Ordförande har ordet:

Stort tack för det engagemang ni visar, tack för swishgåvor, att ni köper gåvogram och att ni på andra sätt ser till att vi kan donera till Fistulasjukhusets viktiga verksamheten i Etiopien. Under pandemin har vi i styrelsen för Stiftelsen haft begränsade möjligheter till föreläsningar, seminarier och utställningar, men det är minst lika viktigt för oss att fortsätta stödja den livsavgörande vården.

Trots oroliga tider jobbar Hamlin Fistula Ethiopia på med ordinarie verksamhet, som ni kan läsa om i detta nyhetsbrev tillsammans med den spännande satsningen på empowerment. Jag blir uppriktigt tacksam för det stora ansvar sjukhuset tar för att patienter ska slussas ut i samhället igen på ett bra sätt. Läs också den fina berättelsen om Zigiju som tydliggör det långsiktiga ansvarstagandet även i den medicinska behandlingen. Nu hoppas vi på att vaccin mot Covid-19 når alla i hela världen och att vi kan fortsätta bidra till Hamlin Fistulas otroligt viktiga arbete i Etiopien.

Hamlins nya Empowerment program

Desta Mender är Fistulasjukhusets rehabcenter, belägen i Addis Abebas utkanter. Här pågår en spännande satsning på utbildning av före detta patienter, som

syftar till att stärka deras förmåga till egen försörjning, sköta sin hälsa och skaffa makt över det egna livet. Det är ett program för "empowerment", ett kraftfullt engelskt ord som inte riktigt har sin motsvarighet på svenska. Utbildningen sker i samarbete med en amerikansk organisation Women's Health Initiative.

En första grupp med 34 deltagare har redan genomgått den tre månader långa kursen som inneboende i Desta Mender, en ny grupp med 40 "elever" har startat nyss och en tredje planeras för framtiden. På schemat står livskunskap, grundläggande affärsutbildning och entreprenörskap, men det finns även inslag av praktisk yrkeskompetens såsom fjäderfähantering, grönsaksodling, catering och keramik. Deltagarna får även olika typer av emotionellt stöd genom medverkan av psykolog.

Dr Catherine Hamlin trodde att behandling av en obstetrisk fistulapatient inte bara gällde att behandla ett hål i urinblåsan, utan att bemöta hela kvinnan med kärlek och omsorg. År 2002 öppnades Desta Mender som rehabiliterings- och reintegrationscenter, där patienter med behov av långvarig behandling genomgår utbildning av olika slag, skaffar sig inkomstgenererande färdigheter för att underlätta återintegrering i sina lokalsamhällen och kunna leva självständiga liv.

De två första grupperna har slutfört detta banbrytande program. De har återvänt hem med nya färdigheter som kan positivt påverka deras liv och i förlängningen deras lokalsamhällen. Man förbereder för närvarande en tredje kurs för tidigare patienter att delta i programmet.

”Hamlin teamet har inte bara tagit mig ur mörkret när det gällde min förlossningsskada, utan har nu också gett mig nya färdigheter och stöd som hjälper mig i livet. Hur kan jag uttrycka min tacksamhet?” utropar Medina, f.d. patient på Desta Mender.

Möt Aselefech, keramikmästaren!

Aselefech kan leva ett liv hon aldrig trott var möjlig. Efter en framgångsrik behandling för sin fistulaskada för några år sedan kom hon tillbaka till sin by för att återförenas med sina två barn. I år kontaktades hon av Hamlins team för rehabilitering och återintegrering med en förfrågan om hon ville delta i det nya programmet för att stärka kvinnor. Det ville Aselefech. Under programmets gång kunde

hon utveckla sina färdigheter i keramik med hjälp av en modernare teknik som yrkesutbildningen erbjöd. Hon fick också gå en kurs i entreprenörskap. Beväpnad med dessa nyförvärvade kunskaper återvände Aselefech till sitt lokalsamhälle med ett nytt sätt att försörja sig och sin familj - att sälja keramikvaror. Det har underlättat hennes tillvaro betydligt.

Från Mekele Tigray

Från Mekele i provinsen Tigray rapporteras från Hamlin Fisula Medical Centre att centret har öppnat på nytt efter att ha varit stängt ett år pga ombyggnad. Det är en viktig händelse mot bakgrund av oroligheterna i staden. Kön av patienter som väntar på en fistula operation har blivit lång. Dessutom har man breddat behandlingsutbudet till andra typer av förlossningsskador, inte minst livmoderframfall, som kvinnor också söker hjälp för. Centret samarbetar med andra hälsoaktörer i området.

Utöver medicinsk och kirurgisk behandling är dock det förebyggande arbetet av största vikt för att förhindra att förlossningsskador överhuvudtaget uppstår. De barnmorskor som är utplacerade i staden och dess omgivningar är här av central betydelse. Det satsas på uppsökande verksamhet för att finna patienter i de mer avlägsna byarna långt ute på landsbygden som är i behov av behandling, men som kanske inte känner till att hjälp finns att få.

Livräddande ultraljudsmaskiner

Hamlin Fistula Ethiopia har tagit ytterligare ett steg i sitt förebyggande arbete genom introduktion av nya bärbara ultraljudsapparater, vilka är till största hjälp vid bedömning av gravida kvinnors tillstånd och upptäckten av eventuella avvikelser. Barnmorskor och college personal har genomgått en andra utbildningsomgång för att lära sig användningen av de nya apparaterna.

Varje barnmorska har en mentor. Ett antal av dessa har under de senaste månaderna rest ut till olika kliniker och genomfört över 2200 ultraljudsskanningar. Resultaten analyserades och skickades vidare för granskning av överläkare. Gåvor till sjukhuset bidrar till att denna värdefulla teknik kan spridas till alla kliniker ute i landet. De räddar liv!

Ny årskull till Hamlin College of Midwives

Den nya klassen barnmorskestudenter bestående av 20 unga kvinnor har påbörjat sina studier på Hamlin College of Midwives, HCM, lyckliga över att vara bland de uttagna till den eftertraktade fyraåriga utbildningen. För eleverna är den gratis tack vare generösa bidragsgivare ut i världen. Introduktionen har de redan bakom sig och ordinarie klasser har tagit sin början.

Under tiden fortsätter andra- och tredjeårsstudenterna sina studier medan fjärdeårsstudenterna har börjat på sina praktikplatser vid hälsokliniker ute i landet. Vi önskar alla Hamlin barnmorskestudenter ett framgångsrikt studieår och lycka till!

Betydelsen av barnmorskor kan inte nog betonas. I Etiopien sker fortfarande över 70% av förlossningarna utan utbildad personal. Det finns numera nästan 200 barnmorskor som utexaminerats från HCM, de flesta i glesbygd. Förra året övervakade de 24 856 födslar. Inte en enda obstetrisk fistulaskada inträffade då. Steg för steg förverkligas Dr Catherine Hamlins dröm om en barnmorska i varje by.

Att inte ge upp

Berättelsen om Zigiju Kassie

Ålder uppskattningsvis 30 år, hemmahörande i Amhara - regionen, Gojjam, en provins i nordvästra Etiopien.

Första gången Zigiju kom i kontakt med Fistulasjukhuset i Addis Ababa var för 16 år sedan. Hennes namn Zigiju betyder 'redo' på amhariska, men livet som sådant var inte redo att välkomna henne med öppna armar. Hon föddes in i en fattig jordbrukarfamilj i en av Etiopiens många avsides belägna byar. Hon växte upp hos sin mormor, fick aldrig gå i skolan och tillbringade dagarna med att ta hand om familjens djur. Hon hämtade vatten från en källa ganska långt hemifrån, varifrån alla bybor tog sitt vatten. Hon bar tunga lass ved.

Så småningom lärde hon sig göra injera och förbereda sig för äktenskap, livsmålet för unga flickor i byn.

Vid 14 års ålder gifte sig Zigiju för första gången. Det äktenskapet varade inte länge då hon bara var ett barn som hade svårt att anpassa sig till ett liv som hustru. Ett par år senare gifte hon sig en andra gång och blev snart gravid, en glad nyhet för familjerna. Förlossning hemmavid var det enda tillgängliga alternativet i byn.

Men det gick inte bra. Zigiju drabbades av komplikationer, barnet ville inte födas fram. I tre dagar kämpade hon med plågsamma smärtor. Ingen i hennes omgivning förstod att hon behövde professionell hjälp. Man provade alla möjliga olika mediciner. En medicinman som ofta bistod vid svåra förlossningar kom långväga ifrån för att hjälpa. ”Han band min mage hårt och pressade fostret neråt”, minns Zigiju. ”Jag kan känna smärtan än idag. De satte mig på ett hyenaskinn, (traditionell metod för att underlätta förlossningsarbete) och tryckte hårt men inget de provade fungerade. Det sista jag minns var att de bar ut mig på bår innan jag blev medvetslös.”

Zigiju svävade mellan liv och död under de sex timmar det tog att nå närmaste sjukhus. Läkarna lyckades rädda hennes liv, men barnet var så klart dödfött. Den utdragna förlossningen hade lett till svåra komplikationer, inte bara fistulaskador vad gällde både urin och avföring, utan även fotfall, som följt av en skadad nerv i benet. Efter tre månaders rehabilitering remitterades hon till sjukhuset i Addis Abeba.

”När jag vaknade fann jag mig ligga på en blöt säng och frågade sjuksköterskorna vad som hänt. Jag skämdes så och grät otröstligt. För mig var det som om livet tagit slut.”

Behandling och återhämtning

Zigijus anknytning till sjukhuset började alltså för 16 år sedan, då hon först kom dit med sin far. Hon har opererats två gånger i Addis och ytterligare två på sjukhuset i Bahir Dar. Operationerna och andra behandlingar genom åren förbättrade hennes liv avsevärt, men hon blev inte helt botad. ”Hopp om livet fick när jag kom till detta sjukhus första gången. Då kunde jag inte ens sitta upp i sängen när jag skulle äta. Jag var helt beroende av sjuksköterskorna och dem omkring mig. Jag hade också en benskada som gjorde ont och hindrade mig från att gå.”

Efter en krävande operation som utfördes för ett år sedan skrevs hon ut. Det visade sig tyvärr att hennes urininkontinens hade förvärrats.

”När jag blev utskriven bestämde jag mig för att inte återvända till min by förrän jag blivit botad från detta elände. Jag bodde i en av de ortodoxa kyrkorna i Addis, blev döpt och bad till Gud. Det fanns ingen som kunde hjälpa mig så jag tiggde mig fram i ungefär ett år, försökte överleva trots allt. Det var den värsta tiden i mitt liv. Det är bara när du är frisk som du saknar familj och by så jag saknade ingen. Jag bara grät och bad dagarna i ända.”

Sjukhuset var det enda hoppet om bot och Zigiju gav trots allt inte upp. Hon fick kontakt med sjukhuset igen och det var för tre månader sedan.

Efter de medicinska och psykiatriska undersökningarna som krävdes, bestämde sig Zigiju för att stomikirurgi var den bästa lösningen, vilket genomfördes efter bara ett par veckors väntetid.

Nu är Zigiju äntligen helt torr och hon är överlycklig. Hon finns kvar på den postoperativa avdelningen för några avslutande behandlingsinsatser men kommer att skrivas ut inom kort.

Som hennes namn påminner om, är hon redo att börja ett nytt liv efter 16 års vedermödor.

”Efter alla år av behandling och rehabilitering har jag botats från min inkontinens, min benskada har läkt och jag har blivit stark nog för att klara mig på egen hand”, säger Zigiju. ”Detta sjukhus har lyckats hjälpa mig bättre än mina egna föräldrar. De gjorde så gott de kunde tills de var alldeles slut, men sjukhuset gav inte upp. Här får jag mat, sover i en ren säng, får rena kläder och alla är så snälla och vänliga. Jag kan inte tacka sjukhuset tillräckligt med mina ord men tacksamheten finns i mitt hjärta för alltid.”

All verksamhet på sjukhuset är beroende av gåvor. De täcker operationer, omvårdnad, eftervård och terapi, samt administration för huvudsjukhuset och för de fem filialerna ute i landet. Därtill finns ett undervisningsuppdrag, forskning och hela barnmorskeutbildningen.

BLI MÅNADSGIVARE eller GE EN GÅVA!

På www.fistulasjukhuset.org kan du beställa /själv skriva ut ett **GÅVOBREV**.

Plusgiro: 90 02 96-5

Bankgiro: 900-2965

Swish: 1239002965 **Kontakt:** Monica Green, ordf. monica@greenkontakt.se